

פרק א'

תעלוצה בשדה הקוצים

שמש קיצית של חודש אב הטילה קרני זהב על גגות הרעפים האדומים של היישוב 'מגדל עוז' שבגליל. חום עדין אך עקשן כבר החל לזחול באוויר, מרעיד את האופק מעל הגבעות. השעה היתה מוקדמת יחסית ל'בין הזמנים', אבל במגדל עוז - החיים התנהלו בקצב משלהם, שונה מאוד מהקצב העירוני המנומנם.

מניינים מאוחרים לתפילת שחרית לא היו בנמצא ב'מגדל עוז'. המושג 'בין הזמנים' אמנם היה מוכר כחלק מלוח השנה, אך הוא לא שינה מאומה בשגרת חייהם של תושבי המקום, שהיו רובם ככולם אנשי עמל, יהודים פשוטים וטובים שנדרשו להתייצב לעבודתם בשדות או במפעלים בשעה מוקדמת, בכל ימות השנה, ללא הבדל בין ימי 'הזמן' לימי החופשה.

המציאות הזו הכתיבה סדר יום ברור וקשוח. כדי לאפשר לבעלי הבתים לחטוף דף גמרא או פרק משניות בנחת לפני היציאה לעמל יומם, נקבע המניין היחיד לשעה שש וחצי בבוקר בדיוק.

משום כך, גם מי שזמנו היה בידו - כמו נערי החמד של היישוב בימי חופשתם - נאלץ ליישר קו. מי שחפץ להתפלל בציבור, כראוי לבני תורה, לא יכול היה להרשות לעצמו להתהפך במיטתו; היה עליו להשכים קום, כדי להספיק להתפלל במניין האחד והיחיד.

כך מצאו את עצמם שלושה חברים, בשעה תשע בבוקר, עומדים בלב שדה הקוצים היבש שמאחורי בית הכנסת. שלושתם היו בני אותו גיל: תלמידי כיתה ח' בתלמוד התורה המקומי - 'שתילי זיתים', העומדים סמוך ונראה לגיל המצוות.

הם כבר הספיקו לעשות עד כה מה שאחרים עושים בחצי יום: להתפלל במתינות במניין היחיד, לחזור אל בתיהם ולאכול פת שחרית בנחת, ואפילו לקבוע סדר לימוד קצר. כעת, ניצב לפנייהם יום קיץ ארוך ומלא בשעמום.

בימים כתיקונם, הלימודים תפסו את מרבית שעות היום ולא הותירו להם רגע דל לנשימה. אולם כעת, ב'בין הזמנים', השעון כמו עצר מלכת. השעות הפנויות, שבימי הלימודים היו בגדר חלום רחוק, הפכו למציאות מעיקה של חוסר מעש.

שמוליק, ה'פרופסור' של החבורה, ניגב את אגלי הזיעה שהצטברו תחת משקפיו והידק את אחיזתו בספר עב-הכרס שלא מש מידו; גדי הנמרץ בעט ברגב אדמה יבש בחוסר

סבלנות; וצביקי, שחולצתו כבר הספיקה להשתרבב ברישול מחוץ למכנסיו וכתם שוקולד טרי עיטר את צווארוננו, נשען בגמלוניות על גדר האבן.

"מה נעשה היום?" פתח גדי והפר את השקט. "כבר משעמם לטייל כל יום בשדות...".

שמוליק, שבאותו הרגע היה טרוד בשאלה האם הכתמים הכהים בקצה כנפי הפרפר שחלף לידם מעידים כי מדובר ב'זנב סנונית' נדיר או סתם ב'לבנין' פשוט, סידר את משקפיו על אפו המיוזע והרים את ראשו. "יש לך רעיון אחר, אולי?" שאל, ומשך בכתפיו.

התשובה לא התקבלה מיד. צביקי, שצעד לצידם, מעד לפתע על שורש בולט וכמעט השתטח ארצה. כשהצליח להתייזב, נותרה ידו מושטת, מצביעה לכיוון פתח אפלולי שנפער במורד הגבעה, בקצה השדה. "הרעיון היחיד שעולה לי כרגע," אמר, "הוא להתרחק כמה שיותר מהמקום ההוא".

"מערת הרוחות!" קרא גדי, ורעד קל עבר בגופו. "כן... אתה צודק, צביקי. זה המקום הכי מפחיד שאני מכיר!".

"מישהו יודע למה בכלל קוראים לה 'מערת הרוחות'?" שאל גדי, שידע מאז ומעולם שזהו שמה של המערה אך אף פעם לא שאל את עצמו מדוע, ושמוליק השיב בקול מהורהר: "שמעתי, שבלילות נשמעות ממנה לחישות מוזרות. זקני היישוב מספרים, שפעם רועה צאן נכנס לשם לחפש גדי שאבד, ומאז לא ראו אותו, רק את המקל שלו שנמצא קרוב לפתח... זה אכן מפחיד!" הודה בלחש.

השלושה, שעמדו בלב השדה והשקיפו מרחוק על הפתח הפעור במורד, מיהרו לשוב על עקבותיהם ולהתחיל לצעוד בחזרה לכיוון היישוב, נחושים למצוא עניין חדש במקום מפחיד פחות. אולם בטרם הספיקו לפסוע יותר מאשר צעדים ספורים, העולם סביבם השתנה.

לפתע, השתררה דממה מוזרה. ציוץ הציפורים פסק באחת, ומשב רוח צונן, לא טבעי לחום היום, נשב בגבם וגרם להם להצטמרר.

הצינה חלפה כהרף עין, החום המעיק שב למלא את האוויר והציפורים חזרו לציץ, אך התחושה החריגה היתה חזקה מכדי שיוכלו להתעלם ממנה.

גדי היה הראשון שהסתובב לאחור, לא מתוך פחד, אלא מתוך רצון להבין את פשר המשב הפתאומי.

"רגע..." לחש, עיניו נקרעות לרווחה, "תראו יש שם מישהו!".

מתוך האפלה שבפתח המערה, הגיחה דמות אדם. האיש כשל החוצה אל אור השמש, ממצמץ בבלבול, צעד שני צעדים מהוססים וצנח בכבדות על אבן גדולה הסמוכה לפתח, מתנשף כאילו סיים זה עתה מסע מפרך במיוחד.

צביקי התכווץ. "זה לא סתם מישהו, מלמל, קולו רועד כעלה ברוח, "זה מישהו... מישהו מוזר!!!".

ואכן, הדמות שישבה כעת על האבן בפתח המערה, היתה מוזרה. מאוד מוזרה.

היה זה איש זקן, זקנו הלבן יורד על פי מידותיו. לבושו היה משונה, ובלט בחריגותו על רקע הנוף הקייצי. על ראשו

התנוסס מעין שטריימל עשוי פרווה מהוהה - שונה מאוד מאלו החסידיים המוכרים שכבר הזדמן לשלושת החברים לפגוש לא-פעם. על גופו עטה הזקן מעיל ארוך וכבד, מין קפוטה כהה מבד גס ומוזר. אגלי זיעה נצצו על מצחו הגבוה, נבלעים בתוך פרוות השטריימל העבה, אך גופו רעד קלות, כאילו הקור הפנימי שאחז בו היה חזק מהשמש הקופחת בחוץ.

אולם לא פחות מהלבוש המוזר, בלט המבט שלו. הוא ישב קפוא כפסל, בוהה באוויר, כאילו הגוף שלו נמצא כאן, בשדה הקוצים הלוחט, אבל הוא עצמו נמצא במקום אחר לגמרי - רחוק מאוד.

"מישהו מכיר אותו?" שאל גדי, וקולו רעד קלות.

שמוליק צמצם את עיניו מאחורי עדשות משקפיו, סוקר את הדמות הזרה. "אף פעם לא ראיתי אותו ביישוב," פסק נחרצות לבסוף. "והוא גם לא נראה כמו סתם אורח... תראו את הבגדים המוזרים האלו! מי חובש כובע ומעיל כאלו, ועוד באמצע אב?"

"הוא פשוט... הופיע משום מקום," לחש צביקי, עיניו עדיין נעוצות בדמות המוזרה היושבת על האבן. "לפני רגע לא היה שם אף אחד, ופתאום - הופ! הוא שם."

השלושה עמדו דוממים רגע נוסף, מנסים לעכל את המחזה הבלתי אפשרי. האיש נראה תלוש לחלוטין מהמציאות המוכרת להם.

"זה מוזר," הסכים גדי, ולקח צעד קטן לאחור, כאילו חושש שהזר יזנק לעברם.

אבל צביקי, שליבו הרחום לא הניח לו, הבחין במצוקתו הגלויה של הזקן. "תראו איך הוא מתנשף..." אמר, וקולו השתנה מפחד לחמלה מהולה בחשש. "אתם חושבים שהוא צריך עזרה?"

גדי, שבתחילה רצה לברוח, הרגיש גם הוא לפתע דקירה קלה של חמלה, אך הפחד עדיין היה חזק ממנו. "אני לא בטוח שאני רוצה לבדוק, צביקי," השיב. "הוא... הוא קצת... מפחיד אותי!"

"ממה בדיוק אתה מפחד, גדי?" ניסה צביקי שוב, למרות שבעומק הלב הוא הרגיש בדיוק כמו גדי. "מה בדיוק הזקן הזה יכול לעשות לנו? מה דעתך, שמוליק?"

שמוליק כיווץ את מצחו. קמטים קטנים הופיעו בין גבותיו, כמו תמיד כשחשב, והוא עשה זאת לעיתים קרובות. ניתן היה להבחין שהוא שוקל את הדברים בכובד ראש. "אני חושב, שאם נתקרב בזהירות, זה... זה יהיה בסדר!" אמר לבסוף, והוסיף: "האמת? הוא באמת נראה כמו מישהו שזקוק לעזרה!"

בהיסוס מה, החלו שלושת הילדים להתקרב אל האיש המסתורי. שמוליק הוביל, אחריו צביקי, וגדי השתרך מאחור - מציץ מדי פעם מעבר לכתפיהם בחשש, כמו מפחד שהזר יזנק עליהם בעוד רגע.